

Start proef digitale vertegenwoordiging

Vanaf 2 augustus kan een deel van de professioneel bewindvoerders gebruik maken van digitale vertegenwoordiging bij het inloggen op Mijn Belastingdienst. Hiermee kunnen deze professioneel bewindvoerders digitaal namens hun klanten zaken regelen bij de Belastingdienst. Op korte termijn zal ook een aantal gemeenten gaan starten met digitale vertegenwoordiging. Als blijkt dat dit goed werkt zullen daarna andere portalen van de Belastingdienst (zoals Mijn Toeslagen) en andere overheidsorganisaties ook van digitale vertegenwoordiging gebruik gaan maken. In deze brief leggen we uit wat digitale vertegenwoordiging inhoudt en aan welke voorwaarden u moet voldoen om hiervan als professioneel bewindvoerder gebruik te kunnen maken.

Hoe werkt digitale vertegenwoordiging?

De professioneel bewindvoerder logt in bij een instantie en geeft aan voor wie hij of zij een digitale dienst wil afnemen of gegevens wil inzien. De instantie controleert vervolgens online en automatisch bij de Rechtspraak of deze vertegenwoordigingsrelatie bestaat. Is dit het geval? Dan is het antwoord dat er een relatie bestaat en kan de professioneel bewindvoerder verder met de aanvraag van de digitale dienst of het raadplegen van gegevens namens degene die hij/zij vertegenwoordigt.

De controle bij de Rechtspraak vindt plaats op een beveiligde database. Informatie over de professioneel bewindvoerder wordt uit het bronsysteem Toezicht van de Rechtspraak overgenomen in deze database. In de database staan alleen de gegevens die nodig zijn om vast te kunnen stellen of er een wettelijke vertegenwoordigingsrelatie bestaat: het KvK-nummer van de wettelijke vertegenwoordiger, het burgerservicenummer (BSN) van de betrokkene en de startdatum van de vertegenwoordiging.

Voorwaarden om van digitale vertegenwoordiging gebruik te kunnen maken

De proef met digitale vertegenwoordiging start met professioneel bewindvoerders. Het KvK-nummer van de professioneel bewindvoerder, BSN van de betrokkene en startdatum van het bewind worden alleen overgenomen in de beveiligde database indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- Het is een actief, professioneel beschermingsbewind.
- Het is geen beperkt bewind.
- Het bewind is gepubliceerd in het Centraal curatele- en bewindregister (CCBR).
- De professioneel bewindvoerder is digitaal aangesloten op systeem Toezicht van de Rechtspraak en wisselt in de bewindszaak digitaal informatie uit met de rechtbank.

Voor meer informatie over hoe het inloggen als vertegenwoordiger op Mijn Belastingdienst werkt, kunt u kijken op de [website van de Belastingdienst](#). Ook onderstaand vindt u vragen en antwoorden over het gebruik en de voorwaarden van digitale vertegenwoordiging.

Vragen en antwoorden over digitale vertegenwoordiging

Digitale vertegenwoordiging

Digitale vertegenwoordiging is een langgekoesterde wens van de overheid en van wettelijke vertegenwoordigers. Het *Besluit verwerking persoonsgegevens generieke digitale infrastructuur* geeft wettelijke vertegenwoordigers het recht om namens een ander met hun eigen inlogmiddel diensten af te kunnen nemen. Het is niet toegestaan om met de DigiD van een ander in te loggen, en andere mogelijkheden om iemand digitaal wettelijk te kunnen vertegenwoordigen zijn er niet.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken is initiatiefnemer van de proef Digitale vertegenwoordiging. De Rechtspraak beheert de informatie over wettelijke vertegenwoordigingsrelaties zoals bewindvoerders, curatoren en mentoren. In de proef Digitale vertegenwoordiging is deze informatie bij de Rechtspraak te controleren. Een register zoals het Centraal curatele- en bewindregister (CCBR) is hiervoor niet geschikt, omdat vanuit privacy niet-gepubliceerde vertegenwoordigingsrelaties en de benodigde identificerende gegevens ontbreken.

Start proef met digitale vertegenwoordiging

In augustus 2022 start de proef Digitale vertegenwoordiging met een aantal overheidsinstanties. In deze eerste fase is digitale vertegenwoordiging alleen beschikbaar voor een deel van de professioneel bewindvoerders.

Als de digitale vertegenwoordiging naar tevredenheid werkt voor professioneel bewindvoerders en deelnemende overheidsinstanties, dan wordt bekeken of uitbreiding van de proef mogelijk is. Bijvoorbeeld met particuliere bewinden en/of niet-gepubliceerde bewinden. Daarnaast loopt er een traject bij Logius om een generieke dienst te ontwikkelen, zodat professioneel bewindvoerders bij meer instanties gebruik kunnen maken van de dienst. Logius is het agentschap van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dat zorgt voor generieke producten en diensten voor de digitale overheid.

Digitale vertegenwoordiging door professioneel bewindvoerders, wat is het?

De mogelijkheid voor een professioneel bewindvoerder om namens een cliënt digitaal aanvragen te doen of gegevens in te zien bij een gemeente en andere overheidsorganisaties.

Hoe werkt digitale vertegenwoordiging?

De professioneel bewindvoerder logt in bij een overheidsinstantie en geeft aan voor wie hij of zij een digitale dienst wil afnemen of gegevens wil inzien. De instantie controleert vervolgens online en automatisch bij de Rechtspraak of deze vertegenwoordigingsrelatie bestaat. Is dit het geval? Dan is het antwoord dat er een relatie bestaat en kan de professioneel bewindvoerder verder met de aanvraag van de digitale dienst of het raadplegen van gegevens namens degene die hij/zij vertegenwoordigt.

De controle bij de Rechtspraak vindt plaats op een beveiligde database. Informatie over de professioneel bewindvoerder wordt uit het bronsysteem Toezicht van de Rechtspraak overgenomen in deze database. In de database bevinden dan alleen de gegevens die nodig zijn om vast te kunnen stellen of er een wettelijke vertegenwoordigingsrelatie bestaat: het KvK-nummer van de wettelijke vertegenwoordiger, het burgerservicenummer (BSN) van de betrokkene en de startdatum van de vertegenwoordiging.

Aan welke voorwaarden moet ik voldoen om in de proef van digitale vertegenwoordiging gebruik te kunnen maken?

Tijdens de proef kunnen alleen professioneel bewindvoerders (voor beschermingsbewind) gebruik maken van digitale vertegenwoordiging. Hiervoor moeten zowel de bewindvoerder als het bewind aan een aantal voorwaarden voldoen.

Als bewindvoerder moet u aan de volgende voorwaarden voldoen:

- U of uw kantoor moet digitaal zijn aangesloten op het systeem Toezicht van de Rechtspraak. De IT-leverancier van uw bewindvoerderssoftware heeft deze aansluiting voor u gerealiseerd.
- Om in te loggen bij een deelnemende instantie heeft u een eHerkenningmiddel nodig. Hiervoor moet hetzelfde KvK-nummer worden gebruikt als het PKlooverheid-certificaat dat u gebruikt om digitaal informatie uit te wisselen met de Rechtspraak.

Het bewind waarvoor u namens de betrokkene digitaal wilt handelen, moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Het is een actief bewind waarin u als professioneel bewindvoerder door de rechter bent benoemd. U heeft voor dit bewind een beschikking ontvangen van de Rechtspraak
- Het bewind is opgenomen in het Centraal curatele- en bewindregister (CCBR)
- Het bewind is door de Rechtspraak gedigitaliseerd en u wisselt digitaal informatie uit met de Rechtspraak (verslagen, machtigingsverzoeken en berichten)
- Het is een beschermingsbewind en geen curatele, mentorschap of Wsnp-bewind
- Het is een volledig bewind en geen beperkt bewind

Bent u nog niet digitaal aangesloten op systeem Toezicht van de Rechtspraak? Neem dan contact op met de IT-leverancier van uw bewindvoerderssoftware. Of kijk op de [website van de Rechtspraak](#) welke IT-leveranciers zijn aangesloten op het Aansluitpunt Toezicht.

Bent u digitaal aangesloten op systeem Toezicht van de Rechtspraak, maar is het dossier van een betrokkene nog niet digitaal beschikbaar? Neem dan contact op met de toezichthoudende rechtbank.

Raadpleeg het [Centraal curatele- en bewindregister \(CCBR\)](#) om na te gaan of een bewind is opgenomen in het register.

Weet u niet wat het KVK-nummer is van het PKlooverheid-certificaat dat u gebruikt in de aansluiting op systeem Toezicht van de Rechtspraak? Neem dan contact op met de IT-leverancier van uw bewindvoerderssoftware.

Welke instanties nemen deel aan de proef, ofwel bij welke instanties kan ik op dit moment terecht voor de digitale vertegenwoordiging?

De volgende overheidsinstanties nemen deel aan de proef met digitale vertegenwoordiging:

1. Vijf gemeenten: Den Haag, Rotterdam, Almelo, Lelystad, Werk en Inkomen Lekstroom (WIL). De gemeenten schrijven zelf een beperkt aantal bewindvoerders aan. Deze bewindvoerders kunnen tijdens de proef bij de gemeenten gebruik maken van een beperkt aantal diensten. Het aantal af te nemen diensten zal na verloop van tijd worden uitgebreid.
2. De Belastingdienst maakt de portalen één voor één geschikt voor inloggen door een professioneel bewindvoerder namens de betrokkene. De proef start met het toegang verschaffen tot Mijn Belastingdienst en wordt daarna uitgebreid naar andere portalen van de Belastingdienst.

De Belastingdienst start als eerste. Zodra de gemeenten gebruik gaan maken van digitale vertegenwoordiging worden bewindvoerders hierover geïnformeerd.

Wat is het verschil met DigiD en met het huidige DigiD Machtigen?

Als professioneel bewindvoerder mag u de persoonlijke DigiD van een cliënt niet gebruiken. Een burger kan iemand anders machtigen via DigiD Machtigen zonder het persoonlijk DigiD af te geven. De persoon die de machtiging ontvangt is 'de gemachtigde'. In tegenstelling tot machtiging die een burger zelf aanmaakt bij DigiD, wordt een bewindvoeringsrelatie na een uitspraak door de rechtbank geregistreerd. De onderbewindgestelde mag dan zelf geen machtiging via DigiD meer afgeven. Als eerder een machtiging is afgegeven, komt deze formeel te vervallen bij aanstelling van een wettelijk vertegenwoordiger.

Met digitale vertegenwoordiging kan de professioneel bewindvoerder digitaal zaken regelen namens de onderbewindgestelde.

Waarom moet een professioneel bewindvoerder digitaal zijn aangesloten op systeem Toezicht van de Rechtspraak om gebruik te kunnen maken van digitale vertegenwoordiging?

Om de privacy van de cliënt te waarborgen moet zowel u als uw cliënt eenduidig kunnen worden geïdentificeerd wanneer u inlogt als vertegenwoordiger. De gegevens die hiervoor nodig zijn, staan geregistreerd en geverifieerd in het systeem Toezicht van de Rechtspraak, het systeem waarmee u digitaal communiceert met de Rechtspraak.

Doordat u zich als bewindvoerder digitaal moet aanmelden met een PKloverheid-certificaat voor de koppeling met dit systeem bent u geïdentificeerd. En omdat u via dit systeem digitaal informatie uitwisselt met de Rechtspraak over de bewindszaak zijn gegevens over het bewind in dit systeem door u geverifieerd.

Ik communiceer nog niet digitaal met de Rechtspraak. Wat moet ik doen om dat te regelen?

Om digitaal informatie uit te wisselen met de rechtbank moet uw IT-leverancier zijn aangesloten op het Aansluitpunt Toezicht van de Rechtspraak. Op de [website van de Rechtspraak](#) vindt u een overzicht van IT-leveranciers.

Heeft uw IT-leverancier wel een aansluiting op systeem Toezicht van de Rechtspraak gerealiseerd maar nog niet voor uw bewindvoerderskantoor? Neem dan contact op met uw IT-leverancier.

Is uw aansluiting gerealiseerd? Neem dan contact op met de rechtbank(en) met het verzoek om uw zaken te digitaliseren. Houd er rekening mee dat dit, afhankelijk van het aantal zaken, enige tijd in beslag neemt. De rechtbank informeert u over de planning.

Waarom kan ik alleen gebruik maken van digitale vertegenwoordiging als het bewind is opgenomen in het CCBR?

De wetgeving die het mogelijk moet maken om alle bewinden te kunnen controleren is nog niet van kracht. Daarom zijn in de proef alleen gegevens van openbare bewinden te controleren.

Ik ben een particuliere bewindvoerder. Waarom kan ik nog geen gebruik maken van digitale vertegenwoordiging?

De proef digitale vertegenwoordiging richt zich in eerste instantie op een deel van de professioneel bewindvoerders. Als dit goed werkt voor professioneel bewindvoerders en deelnemende overheidsinstanties, wordt bekeken of en wanneer uitbreiding mogelijk is. Bijvoorbeeld met particuliere bewinden en/of niet-gepubliceerde bewinden.

Ik ben een curator of een mentor. Waarom kan ik nog geen gebruik maken van digitale vertegenwoordiging?

De proef digitale vertegenwoordiging richt zich in eerste instantie op een deel van de professioneel bewindvoerders. Als dit goed werkt voor professioneel bewindvoerders en deelnemende overheidsinstanties, wordt bekeken of en wanneer uitbreiding mogelijk is. Bijvoorbeeld met curatele zaken, mentorschappen en/of niet-gepubliceerde bewinden.

Welk eHerkenningmiddel moet ik aanvragen?

U heeft een eHerkenningmiddel nodig van minimaal betrouwbaarheidsniveau 3.

Let op: Een eHerkenningmiddel is gebonden aan een medewerker.

U moet daarom eerst bepalen welke medewerkers digitaal zaken gaan en mogen doen met de overheidsinstanties namens een cliënt. Deze medewerkers moeten beschikken over eHerkenning en daaraan gekoppeld een autorisatie om namens de organisatie te handelen als bewindvoerder in het digitaal contact met de overheidsinstanties. Lees hierover mee op de website van eHerkenning: <https://www.eherkenning.nl/nl/eherkenning-gebruiken>.

Hoe zorg ik er als professioneel bewindvoerder voor dat mijn medewerker namens een cliënt kan handelen bij een digitale aanvraag of inzage bij overheidsinstanties?

Hiervoor moet worden geregeld dat de medewerker via eHerkenning geautoriseerd is om de betreffende dienstverlening bij de verschillende overheidsinstanties aan te vragen of in te zien.

Dit kan door bij de aanvraag van eHerkenning aan te geven dat de medewerker het product 'Aanvragen en regelen producten en diensten als bewindvoerder' (bij gemeenten) of 'Intermediairdienst' (bij Belastingdienst) mag afnemen. De leverancier van het eHerkenningsmiddel kan u meer informatie geven over de autorisatie voor diensten bij de verschillende instanties.

Zorg dat het KvK-nummer waarmee het eHerkenningsmiddel wordt aangevraagd, overeenkomt met het KvK-nummer van het PKloverheid-certificaat dat u gebruikt in de aansluiting op systeem Toezicht van de Rechtspraak. Weet u niet wat het KvK-nummer van uw PKloverheid-certificaat is? Neem dan contact op met de IT-leverancier van uw bewindvoerderssoftware.

Kan de bewindvoerder na het inloggen voor meerdere cliënten tegelijkertijd bij die instantie handelen?

Nee, dit kan niet. Per cliënt keert u terug naar het inlogscherf en vult u, na het inloggen als bewindvoerder, het BSN van de betreffende cliënt in. De bewindvoeringsrelatie tussen de organisatie (KvK) en de cliënt (BSN) wordt vervolgens gecontroleerd. Controleer bij digitale vertegenwoordiging goed of u het juiste BSN van de cliënt, waarvoor u op dat moment wilt inloggen, invult.

De rechter benoemt een andere bewindvoerder voor een betrokkene. Wat betekent dit voor de digitale vertegenwoordiging?

Zodra een nieuwe bewindvoerder is benoemd, wijzigt de toezichthoudende rechtbank dit in het systeem Toezicht van de Rechtspraak. De oude bewindvoerder kan vanaf dat moment geen digitale diensten meer aanvragen of gegevens inzien namens de cliënt. De nieuwe bewindvoerder kan dit wel wanneer deze aan de voorwaarden voldoet.